
Projekt Regulaminu Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia....w sprawie ustalania zasad specjalizacji w zawodzie adwokata

---

Palestra 15/1(157), 3-9

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej prosi Kolegów o wzięcie jak najszerszego udziału w dyskusji nad projektem wydrukowanego niżej Regulaminu przez nadsyłanie swoich pisemnych wypowiedzi.

Ze względu na ograniczone możliwości druku na łamach „Palestry”, ogłaszane będą tylko wypowiedzi najciekawsze, pozostałe zaś zostaną skrupulatnie rozważone przez właściwe organa Naczelnej Rady Adwokackiej.

REDAKCJA

Projekt
Regulaminu Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia . . . . .
w sprawie ustalania zasad specjalizacji
w zawodzie adwokata

Rozdział I

PRZEPISY WSTĘPNE

§ 1

Regulamin niniejszy określa: zasady specjalizacji w zawodzie adwokata, kryteria oraz tryb uznawania za specjalistów w danej dziedzinie prawa, organizację organów zajmujących się sprawami specjalizacji, rodzaje specjalizacji w zawodzie adwokata wykonywanym w zespołach adwokackich.

§ 2

Wprowadzenie specjalizacji w zawodzie adwokata wykonywanym w zespołach adwokackich ma na celu: osiągnięcie dalszego doskonalenia zawodowego adwokatów w ściśle określonych dziedzinach prawa, zrealizowanie dążenia do wykonywania zawodu na możliwie najwyższym poziomie, zapewnienie klientowi zespołu adwokackiego wyspecjalizowanej pomocy prawnej i służenie w ten sposób jak najlepiej wymiarowi sprawiedliwości.

§ 3

Specjalizacja w zawodzie adwokata jest całkowicie dobrowolna. Inicjatywa ewentualnego specjalizowania się w danej dziedzinie prawa należy wyłącznie do zainteresowanego adwokata.

Organa samorządowe adwokatury, jak również organa zespołu adwokackiego nie mogą żądać od adwokata specjalizowania się w określonej dziedzinie. Adwokaci uznani za specjalistów w określonej dziedzinie prawa nie powinni się grupować w odrębnych zespołach adwokackich.

§ 4

Adwokat posiadający określoną specjalność w pewnej dziedzinie prawa może się podejmować prowadzenia spraw we wszystkich zakresach prawa nie objętych jego specjalizacją — na równi z innymi adwokatami.

§ 5

Adwokat uznany za specjalistę nie nabywa prawa używania tytułu „adwokat-specjalista”. Uznanie za specjalistę nie może być przedmiotem reklamy i nie może być uwidocznione na żadnych pismach wychodzących na zewnątrz, na blankietach i drukach, na pieczętkach i wizytówkach itp.

§ 6

Fakt uznania adwokata za specjalistę w danej dziedzinie prawa może być uwidoczniony wyłącznie na terenie zespołu adwokackiego, w którym dany adwokat pracuje, w formie umieszczenia odpowiedniej wzmianki na tablicy informacyjnej wewnątrz danego zespołu.

§ 7

Kierownik zespołu powinien uwzględniać — przy podziale spraw — specjalności adwokatów, jednakże powinien on dążyć jednocześnie do wyrównywania obrotów poszczególnych członków zespołu i maksymalnie równomiernego obciążenia ich pracą zawodową.

§ 8

Naruszenie przepisu § 5 niniejszego Regulaminu będzie uważane za naruszenie zasad etyki adwokackiej i będzie powodować w konsekwencji odpowiedzialność dyscyplinarną.

Rozdział II

ZASADY SPECJALIZACJI

§ 9

Ustala się cztery zasadnicze kierunki specjalizacji w zawodzie adwokata wykonywanym w zespole adwokackim:

- a) specjalność w zakresie spraw karnych,
- b) specjalność w zakresie spraw cywilnych,
- c) specjalność w zakresie spraw administracyjnych,
- d) specjalność w zakresie spraw ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych.

W ramach powyższych czterech specjalności adwokaci mogą się specjalizować w węższych zakresach (np. w zakresie spraw podatkowych, lokalowych itp.), jednakże bez uwidocznienia tych węższych specjalizacji w decyzjach właściwych organów orzekających o uznaniu adwokata za specjalistę.

§ 10

Uznanie za specjalistę w danej dziedzinie prawa zobowiązuje adwokata do stałego podnoszenia swych wiadomości zawodowych przede wszystkim w określonej dziedzinie prawa i do wykonywania w niej swych obowiązków zawodowych na szczególnie wysokim poziomie.

§ 11

Adwokat-członek zespołu adwokackiego może być uznany za specjalistę tylko w jednym z czterech podstawowych kierunków specjalizacyjnych wymienionych w § 9 niniejszego Regulaminu.

§ 12

W razie prowadzenia sprawy w zespole adwokackim przez adwokata posiadającego specjalność w jednej z wymienionych w § 9 niniejszego Regulaminu dziedzin prawa — gdy sprawa dotyczy tej dziedziny, w której dany adwokat został uznany za specjalistę — kierownik zespołu adwokackiego może przy przyjmowaniu sprawy określić opłaty na rzecz zespołu adwokackiego wyższe o 25% od górnej granicy stawki określonej w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 21.XII.1967 r. w sprawie opłat za czynności zespołów adwokackich (Dz. U. Nr 48, poz. 241).

Rozdział III

TRYB UZNAWANIA ZA SPECJALISTÓW

§ 13

Organem uznającym adwokatów-członków zespołów adwokackich za specjalistów są Komisje Doskonalenia Zawodowego, czynne przy radach adwokackich i przy Prezydium NRA, zwane dalej w skrócie Komisjami.

§ 14

Komisje powoływane są odpowiednio przez rady adwokackie i Prezydium NRA nie później niż w ciągu 30 dni od daty wejścia w życie niniejszego Regulaminu.

§ 15

Komisje składają się:

- a) z 7 członków w izbach adwokackich liczących mniej niż 200 adwokatów,
- b) z 13 członków w izbach adwokackich liczących od 200 do 500 adwokatów,
- c) z 17 członków w izbach adwokackich liczących więcej niż 500 adwokatów,
- d) z 9 członków przy Prezydium NRA.

Przewodniczącym Komisji powinien być odpowiednio członek prezydium rady adwokackiej lub Prezydium NRA.

§ 16

Członkowie Komisji powinni mieć duże doświadczenie zawodowe i długoletni staż w zawodzie, wykonywać zawód na wysokim poziomie, reprezentować nieskazitelność charakteru i wysokie walory etyczne oraz odpowiednią postawę społeczno-polityczną.

§ 17

Uznanie za specjalistę w jednej z czterech dziedzin prawa następuje na pisemny, uzasadniony wniosek ubiegającego się o to adwokata (§ 27 regulaminu).

§ 18

Komisja Doskonalenia Zawodowego Rady Adwokackiej, po dyskusji i głosowaniu, podejmuje decyzję treści następującej:

„Komisja Doskonalenia Zawodowego Rady Adwokackiej w . . . . . na posiedzeniu w dniu . . . . . , po rozpoznaniu wniosku adw. X członka zespołu adwokackiego Nr . . . . . (w miejscowości Y), stwierdza, że adw. X spełnia warunki określone w § 26 i 27 Regulaminu Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia . . . . . w sprawie ustalania zasad specjalizacji w zawodzie adwokata i w związku z tym uznaje go za specjalistę w dziedzinie prawa . . . . .”

§ 19

Komisja podejmuje decyzję w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 2/3 członków Komisji. W razie równości głosów wniosek o uznanie za specjalistę uważa się za nie uwzględniony.

§ 20

Od pozytywnej decyzji Komisji przysługuje właściwej radzie adwokackiej prawo zgłoszenia sprzeciwu w ciągu 30 dni od daty jej doręczenia radzie adwokackiej.

Brak sprzeciwu powoduje uprawomocnienie uchwały, złożenie zaś sprzeciwu powoduje uchylenie powziętej przez Komisję decyzji.

§ 21

Decyzje Komisji wymagają uzasadnienia na piśmie. Uchwała rady adwokackiej wyrażająca sprzeciw wymaga uzasadnienia.

§ 22

Od uchwały Komisji odmawiającej uznania za specjalistę przysługuje zainteresowanemu odwołanie do Komisji przy Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w ciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji wraz z uzasadnieniem.

Komisja przy Prezydium NRA może zaskarżoną decyzję zatwierdzić lub zmienić i uznać specjalność adwokata albo też decyzję uchylić i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

§ 23

W wypadku prawomocnej odmownej decyzji lub sprzeciwu rady adwokackiej, zainteresowany adwokat może się ubiegać ponownie o uznanie go za specjalistę, nie wcześniej jednak niż po upływie 2 lat.

§ 24

Komisja Doskonalenia Zawodowego Rad Adwokackich, jak również Komisja Doskonalenia Zawodowego Naczelnej Rady Adwokackiej mają prawo uznawania za specjalistów poszczególnych adwokatów z urzędu, tj. bez ich wniosku i bez konieczności stosowania do nich wymagań wynikających z § 27 niniejszego Regulaminu. Dotyczyć to może jedynie adwokatów, którzy są powszechnie uznawani w środowisku adwokackim za wybitnych specjalistów w danej dziedzinie prawa i których wybitne oraz długoletnie osiągnięcia zawodowe uzasadniają podjęcie decyzji z urzędu.

§ 25

Członkowie Komisji Doskonalenia Zawodowego rad adwokackich i członkowie Komisji Doskonalenia Zawodowego Naczelnej Rady Adwokackiej, powołani przez odpowiednie organa samorządowe w trybie określonym w § 15 i 16 niniejszego Regulaminu, zostają z urzędu uznani za specjalistów w odpowiednich, określonych przez organa samorządowe dziedzinach prawa. Uzupełnianie oraz powoływanie następnych składów wymienionych wyżej Komisji może być dokonywane jedynie spośród adwokatów uznanych za specjalistów w poszczególnych dziedzinach prawa.

Rozdział IV**WARUNKI UZNANIA ZA SPECJALISTÓW****§ 26**

Zasadniczym warunkiem uznania adwokata za specjalistę w danej dziedzinie prawa jest:

- 1) posiadanie przez adwokata wszechstronnej i wyczerpującej wiedzy w danej dziedzinie prawa;
- 2) wykonywanie zawodu w tej dziedzinie prawa na szczególnie wysokim poziomie;
- 3) posiadanie wysokich walorów moralno-etycznych;
- 4) prawidłowa postawa społeczno-polityczna.

§ 27

W szczególności podstawami do uznania adwokata za specjalistę w danej dziedzinie prawa są:

- 1) wykonywanie zawodu adwokata przynajmniej przez 8 lat w zespole adwokackim;
- 2) stałe wykonywanie zawodu adwokackiego na wysokim poziomie;
- 3) udokumentowanie poziomu zawodowego przez złożenie do dyspozycji Komisji teczek zawierających reprezentatywne odpisy pism procesowych z okresu ostatnich 5 lat (rewizji, zażaleń, pozwów, wniosków i innych pism), których oryginały znajdują się w aktach sądowych;
- 4) złożenie zaświadczeń: a) z rady adwokackiej — zaświadczenia stwierdzającego okres wykonywania zawodu adwokata i dane dotyczące karalności dyscyplinarnej, b) z zespołu adwokackiego — zaświadczenia stwierdzającego, ile spraw i jakiego rodzaju dany adwokat prowadził w okresie ostatnich 3 lat;
- 5) wysłuchanie cyklu wykładów w ośrodku doskonalenia zawodowego danej rady adwokackiej bądź kursu wykładów z danej dziedziny prawa, trwających nie dłużej niż 1 rok, udokumentowane zaświadczeniem uczęszczania na dany kurs lub seminarium.

§ 28

Od wymagań określonych w pkt 5 § 27 niniejszego Regulaminu są zwolnieni:

- a) adwokaci legitymujący się posiadaniem stopnia doktora nauk prawnych,
- b) adwokaci prowadzący przez co najmniej 3 lata wykłady dla aplikantów lub dla adwokatów z danej dziedziny prawa,
- c) adwokaci legitymujący się szeregiem prac publicystycznych z danej dziedziny prawa bądź pracą naukową w postaci otwartego przewodu doktorskiego na wydziale prawa.

§ 29

Regulamin niniejszy podlega zatwierdzeniu przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 30

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem . . . . .

JERZY BEDNARCZYK

Problematyka specjalizacji w zawodzie adwokata

W bieżącym numerze „Palestry” opublikowany jest projekt Regulaminu Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie ustalania zasad specjalizacji w zawodzie adwokata. Projekt ten, przed wstępnym zaakceptowaniem go przez Prezydium NRA i przed ewentualnym uchwaleniem przez Naczelną Radę Adwokacką na posiedzeniu plenarnym — zostaje obecnie poddany pod szeroką dyskusję całego środowiska adwokackiego w celu możliwie wnikliwego przedyskutowania jego wad i zalet, jego celowości i przydatności przy wykonywaniu zawodu adwokata w zespołach adwokackich oraz w celu wprowadzenia do niego ewentualnych poprawek lub uzupełnień.

Projekt powyższego Regulaminu opracowany został przez specjalną Podkomisję do spraw ustalania zasad specjalizacji w zawodzie adwokata, powołaną dnia 20 sierpnia 1970 r. spośród członków Komisji Doskonalenia Zawodowego NRA. W skład Podkomisji weszli adwokaci praktycy (karnicy i cywiliści) o wieloletnim stażu zawodowym, których doświadczenie i wiedza prawnicza pozwoliły na ustalenie w stosunkowo krótkim czasie podstawowych zasad problematyki specjalizacji, usystematyzowanych w jeden proponowany akt normatywny, którym jest właśnie opublikowany projekt Regulaminu.

Środowisko adwokackie z dość dużą rezerwą, a nawet — trzeba przyznać — z pewnym zaniepokojeniem odnosiło się dotychczas do wszelkich dyskusji, pogłosek i wersji dotyczących zagadnienia wprowadzenia specjalizacji w adwokaturze, wykazując jednak zrozumienie dla całej złożoności tego zagadnienia, jak również zrozumienie trudności w zakresie jego praktycznej realizacji przy jednoczesnym uwzględnieniu złożonej specyfiki naszego zawodu.

Na łamach prasy prawniczej kwestie te właściwie nie były dotychczas omawiane poza jednym tylko artykułem opublikowanym w numerze 5 „Palestry” z 1965 r. (autorem był Zbigniew Czerski).